

OMSORG OG FELLESSKAP

Nestekjærlighet, hjelpsomhet og fellesskap
Grunnpilaren i H.N. Hauges brorskapsetikk

– en skisse til plan for (tema)undervisning

Formål

En søker å gi lærere ideer og inspirasjon til å ta inn materiale om Hans Nielsen Hauge og den haugianske bevegelse på 1800-tallet i undervisningen i kristendomsfaget.

Gjennom dette ønsker en å gi elevene innsikt i haugianismens første tid og forståelse for hva denne folkebevegelsen har lagt ned i vår kulturarv av tanke, holdninger og etikk og dermed gi elevene innsikt i hva mennesker i fortida har betydd for utviklingen av vårt demokrati. Som tema innen kirkehistorien vil fortellingen om Hans Nielsen Hauge kunne gi de unge et moralsk forbilde som selv var ung og som holdt fast ved sine valg selv om det kostet både motstand og spott, ja, til og med mange års fengsel.

Stoffet kan inspirere elevene til etisk tenking i holdningsspørsmål i forhold til fellesskap i klassen, familien, menigheten, fritidsaktivitet og mulig arbeidsfellesskap.

Organisering

Undervisningen kan med fordel legges opp som temaundervisning i noen uker hvor læreren drar inn hovedområdene kirkehistorie og etikk der historien knyttes opp til fortellingene om H.N. Hauges liv og til fortellingen om haugianernes liv, fellesskap og samfunnsansvar.

Temaet berører disse kompetansemålene i kristendomsfaget i vg2

Kirkens historie og innflytelse – eleven skal kunne:

- Gi en mer detaljert framstilling av viktige perioder i kirkehistorien (her velger vi den haugianske perioden i Norge fra 1796 -1850).
- Gi eksempler på hvordan den kristne tro påvirket liv og kultur hos de troende.

Forslag til bruk

Her kan det vises et lite klipp fra videoen om [Haugespelet](#) som utgangspunkt for samtale. Elevene kan dramatisere et kort skuespill om «Broder Hans» hentet fra et kapittel i boka med samme navn skrevet av Hallingdalsforfatteren Olav Sletto. En fin liten folkeskildring fra denne tiden som viser Hauges møte med to fattige bondekoner i Ål.

Etikk – eleven skal kunne:

- Drøfte etiske problemstillinger ved hjelp av etisk resonnement og i lys av kristen etikk
- Analysere eget ståsted og praksis i lys av kristen etikk.
- Gi oversikt over tekstmateriale for bibelsk etikk (for eksempel det dobbelte kjærlighetsbudet).

Forslag til bruk

Læreren bør skaffe seg boka *Ånd og hånd-Hans Nielsen Hauges etikk for ledelse og næringsliv* av Sigbjørn Ravnåsen. Her beskrives utfyllende viktige prinsipp ved Hauges etikk. Les kapittel 4: «Brorskap og nestekjærlighet» og kapittel 5: «Tjenesteoppdraget». Boka kan skaffes gjennom [Haugeinstituttet](#).

Stoffet i etikk kan ha sin aktualitet i klassens eget klassemiljø. Her er det fin anledning til å aktualisere stoffet og til å la elevene lage små dramatiske bilder fra klassesituasjoner der de i etterkant diskuterer hva som var galt og ved etisk refleksjon og eksempler fra Haugestoffet finner løsning på problemet. Kreativiteten til dramatisering med video og som sketsj kan bli stor og viktig. Ved ny etisk bevissthet er utfordringen å forandre holdning og handling i klassesituasjonen. Her kan elevene øve seg i praksis!

Samtale i grupper er også en fin måte å praktisere dette stoffet på, der de aktualiserer de etiske prinsippene Hauge peker på og fremfører det for klassen etterpå, eller lager utstilling med plakater med informative setninger og bilder.